

STANOVISKO VLÁDY

k návrhu poslanců Václava Klause a Zuzany Majerové Zahradníkové na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění, ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů (sněmovní tisk č. 857)

Vláda na své schůzi dne 8. června 2020 projednala a posoudila návrh zákona, kterým se mění zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění, ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, a zaujala k tomuto návrhu **nesouhlasné stanovisko**, a to z následujících důvodů:

1. Vláda považuje předložený návrh zákona za nesystémový, neboť se týká pouze omezené skupiny poplatníků daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a pojistného na veřejné zdravotní pojištění. Návrh spočívající ve výběru jedné skupiny zaměstnanců, jejíž příjem ze závislé činnosti bude osvobozen od daně z příjmu fyzických osob a jejichž zaměstnavatelé za ně nebudou odvádět zdravotní pojištění, je z hlediska rovné daňové (a odvodové politiky) zcela nepřijatelným řešením. Návrh je svým obsahem také v rozporu se záměry vlády, neboť jednou z vládních priorit vyplývajících z Programového prohlášení vlády je zjednodušení a zpřehlednění daňového systému prostřednictvím redukce výjimek z placení daní z příjmů při současném zvýšení efektivity daňového systému.
2. Podle názoru vlády předkladatelé v důvodové zprávě chybně uvádí, že návrh nebude mít dopad na státní rozpočet ani ostatní veřejné rozpočty. S ohledem na statisticky prokázaný stále se zvyšující počet fyzických osob v hlavním zaměstnání ve věkové skupině 60 a více let lze do budoucna předpokládat, že tato úprava bude z daňového hlediska představovat nezanedbatelný propad ve výběru daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti, ve výběru pojistného na sociální zabezpečení a veřejné zdravotní pojištění. Bude mít i negativní vliv na výši potenciálně vyplacených důchodů těmto osobám, a to z důvodu osvobození jejich příjmu ze závislé činnosti od povinného sociálního odvodu důchodového pojištění. Vzhledem k tomu, že daň z příjmů patří pod tzv. sdílenou daň poměrně dělenou mezi státní rozpočet a rozpočty krajů a rozpočty obcí podle zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným

celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní), přijetí návrhu by mělo negativní finanční dopad nejen na státní rozpočet, ale i na územní rozpočty.

3. Návrh zákona opomíjí, že navrhovaná úprava by se kromě zákona č. 586/1992 Sb. měla promítnout i do jiných zákonů, jejichž novelizace však není součástí návrhu. Je opominut zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu, ve znění pozdějších předpisů. Tyto dva zákony jsou při vymezení rozhodných příjmů navázány na platnou právní úpravu daní z příjmů. V poslaneckém návrhu chybí stanovení způsobu, jak bude příjem seniora započítáván do rozhodného příjmu pro nárok na příjmově testované dávky státní sociální podpory, dávky pomoci v hmotné nouzi a další nepojistné sociální dávky, které při posuzování příjmu odkazují na zákon č. 110/2006 Sb.
4. Vláda je toho názoru, že vazba daňového osvobození na délku sociálního pojištění nemá žádné opodstatnění – důchodový systém má vlastní motivační mechanismy proto, aby osoby byly zaměstnány co nejdéle a neodcházely do starobního důchodu předčasně. Vláda navíc upozorňuje, že pokud by měl zaměstnavatel sledovat splnění podmínky 35 let účasti na důchodovém pojištění, musel by být stanoven mechanismus, jak má tuto skutečnost spolehlivě zjistit. Zaměstnavatel nemá přístup k pojistné historii zaměstnance, sám zaměstnanec vždy neví, zda získal 35 let účasti na sociálním pojištění či nikoliv. Tuto skutečnost by mohla zaměstnavateli spolehlivě potvrzovat pouze Okresní správa sociálního zabezpečení nebo Česká správa sociálního zabezpečení, což by pro tyto instituce představovalo značný nárůst administrativní zátěže, neboť by se ve velkém množství případů musely zabývat došetřováním dob zaměstnání či náhradních dob, aniž by to mělo souvislost s výkonem jejich působnosti.
5. Návrh zákona není doprovázen žádným přechodným ustanovením, ze kterého by vyplynul postup při přechodu na uvedené osvobození příjmů (například režim příjmů zúčtovaných před dosažením věku 60 let, ale vyplacených po dosažení věku 60 let, režim příjmů dosažených v průběhu kalendářního měsíce, ve kterém zaměstnanec dosáhne věku 60 let, apod.). Bez úpravy přechodu na osvobození by pro zaměstnavatele bylo v některých situacích navrhované opatření neaplikovatelné.